

عنوان مقاله:

بررسی آرآ و اندیشه‌های تاریخ نگارانه ماوردی در اعلام النبوه

محل انتشار:

دوفصلنامه تاریخ نگاری و تاریخ نگاری، دوره 32، شماره 30 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده‌گان:

محمد امیر احمدزاده - دانشیار، گروه پژوهشی تاریخ فکری و فرهنگی ایران، پژوهشگاه تاریخ، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ایران

مهناز کوهی - دانشجوی دکتری تاریخ اسلام، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران

خلاصه مقاله:

ابوالحسن علی بن محمدبن حبیب بصری ماوردی از بزرگ ترین فقهای شافعی در قرون ۴ و ۵ هجری بوده است که به دلیل آثار متعددی که در موضوع سیاست به نگارش درآورده، جایگاه مهمی در تاریخ اندیشه سیاسی در اسلام دارد. اعلام النبوه یکی از آثار بازمانده ماوردی است که با موضوع اثبات نبوت حضرت محمد(ص) با تکیه بر نشانه‌های پیامبری وی نوشته شده است. با توجه به اینکه این کتاب در زمرة آثار سیره نگاری قرار می‌گیرد و نیز با توجه به اینکه تاریخ نگری به معنی چگونگی تفکر تاریخی مورخ است، پژوهش حاضر به دنبال یافتن پاسخی برای این پرسشن است: تاریخ نگری یا اندیشه‌های تاریخ نگارانه ماوردی در اعلام النبوه چگونه بوده است و از طرف دیگر اندیشه‌های کلامی او چه تأثیری بر تاریخ نگاری اش داشته است؟ نگارندگان با رویکرد توصیفی تحلیلی و با استفاده از منابع کتابخانه‌ای، به این نتایج دست یافتنند: ماوردی در سخن از روایات مبتنی بر معجزه و نیز ارائه تاریخ زندگی پیامبر(ص) بیانش تاریخی داشته است. وی علی رغم رویکرد الهیاتی به مسئله اعجاز، در توجه به عناصر تاریخی (زمان- مکان- موقعیت)، تسامح در شناخت راوی، توجه به امکان وقوع اخبار تا حد ممکن و نیز توجه به نقد و تحلیل، بیانش تاریخی خویش را نشان داده است. همچنین رویکرد کلامی او در بحث اعجاز قرآن و پذیرش عصمت پیش از نبوت، مانند معتزله بوده و به دلیل مخالفت اشعاره با عصمت پیش از نبوت، می‌توان رویکرد کلامی وی را در این اثر مانند معتزلیان دانست.

کلمات کلیدی:

ماوردی، اعلام النبوه، تاریخ نگری، اعجاز، معتزلی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1976202>

